

שיעור 8*
19 - 13 אוגוסט

ישוע הראה איכפתיות

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: מלכ' ב' 13:23; שמ' 2:23-25; לוק' 11-16:7; יוח' א' 17:3; יוח' 11:35; רומ' 12:15; קור' ב' 1:3,4.

פסוק לשינון: "כְּשֵׁינָא רָאָה הַמּוֹן עִם רַב. הוּא נִתְמַלֵּא רַחֲמִים עָלֵיהֶם וְרָפָא אֶת הַחֹלִים שְׂבִינְיָהֶם" (מתי 14:14).

כמה טראגי זה יכול להיות? נערה בת 17 שנאבקה עם דברים שנערוות בת גילה נאבקות במ אלא שלה היה קצת יותר קשיים ולבסוף היא התאבדה. מי יכול לתאר את ההרס של הוריה? רועה הקהילה הגיע לביתם התיישב בסלון לידם ובמשך זמן ארוך לא אמר דבר הוא פשוט ניסה לחוש את כאבם, ולפתע החל להתייפח ובכה עד שיבשו דמעותיו. ואז מבלי לומר מילה הוא קם והלך. זמן מה לאחר מכן אמר האב לרועה הקהילה עד כמה הוא העריך את מה שעשה. הוא ואישתו לא היו צריכים שום מילות עידוד, הבטחות או ייעוץ. כל מה שהם היו זקוקים לו היה איכפתיות. 'אני לא יכול להגיד לך מה שעשתה הסימפטיות שלך עבורנו' אמר לו האב. המילה סימפטיה מיוונית משמעה 'עם חמלה' או רחמים. הכוונה היא להיות עם מישהו באופן מעמיק. להראות סימפטיה כלפי צערם של אחרים מביא אותנו לקירבה רבה עימם. להראות סימפטיה היה חיוני גם לישוע בבקשו להושיט יד לאנשים.

לשמוע את האנחות העמוקות

עולמנו יכול להיראות כמקום מפחיד למדי: נרחב, קר, ועצום כל-כך עד שקיומנו נראה בעינינו כחסר חשיבות או משמעות. פחד זה גבר עוד לאור ההתפתחות המדעית, הטלסקופים הגדולים גילו שהיקום גדול יותר ממה שהדמיון שלנו יכול לתפוס. אם נוסיף לכך את השערותיו של דרווין שברוב הגירסאות הפופולריות דוחה את רעיון קיום בורא, וכך יכולים אנשים להיאבק עם חוסר תקווה בבריאה שלכאורה לא איכפת לה מהם. כמובן שהמקרא נותן לנו זווית ראייה שונה על מקומנו בבריאה.

מה מלמדים הפסוקים הבאים על חמלתו של אלוהים כלפי הבריאה הנתונה תחת חטא כאן עלי-אדמות?

שופטים 18-16:2

מלכים ב' 23:13

ישעיה 7,8,10:54

בניגוד לדעה שאלוהי הברית הישנה הוא מרושע, קפדן, קשוח, חסר חמלה ומסרב לסלוח במיוחד בהשוואה לישוע והדרך שבה הוא מוצג בברית החדשה, מגלים פסוקים מעטים אודות חמלתו של אלוהים כלפי האנושות.

מה מלמדים אותנו הפסוקים בשמות 25-23:2 על הגישה של אלוהים לסבל?

לאלוהים איכפת מאוד מברואיו (יעק' 11:5). זהו מוטיב מרכזי הנראה לאורך כל ספרי הקודש.

"הצער שלנו ואפילו הדרכים שבהן אנו מבטאים אותו, נוגעים בליבו האוהב...אף דבר העלול להטריד את שלוותנו אינו פעוט בעיניו מכדי שיבחין בו...שום אסון לא יפקוד את הפחותים שבבניו...בלי שאבינו שבשמיים יבחין בהם או יגלה בהם עניין מידי."- אלן גיי ווייט, 'הדרך למשיח', עמ' 76.

איזה אנחות קולקטיביות עולות השמימה מהקהילה הסובבת אותכם? כיצד יוכל אלוהים לפעול דרכיכם בכדי להפגין חמלה כלפי הנזקקים?

גואלנו מלא החמלה

כשהיה ישוע עם האנשים בפועלו על-אדמות, הוא נתקל במצבים שהראו את האיכפתיות והחמלה שלו עבורם. "כְּשֵׁיִצָּא כָּאֵה הַמּוֹן עִם כַּב. הוּא נִתְמַלֵּא רַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְרָפָא אֶת הַחוֹלִים שְׁבִינֵיהֶם" (מתי 14: 14).

קיראו את מתי 35,36: 9 ולוקס 16-11: 7. מה מלמדים פסוקים אלה על הדרך שבה חמלה ורחמים מתבטאים?

המילה סימפטיה מזכירה מילים נרדפות אחרות כגון חמלה, אמפתיה והזדהות רגשית. על פי מילונים שונים רחמנות היא חמלה, סימפטיה והזדהות רגשית. חמלה היא הזדהות עם כאבו וסבלו של אחר. אמפתיות היא היכולת להזדהות רגשית עם רגשותיהם של אחרים. חמלה וסימפטיה מראים שלא רק שאנחנו מבינים מה חשים אחרים אלא שגם ברצוננו לעזור לשחרר אותם ולפטור אותם מסבלם. כשאתם שומעים על דברים עצובים שקורים לאנשים בקהילה הסובבת אתכם כגון בית שנשרף או פטירה במשפחה, מהי תגובתכם? האם אתם פוטרים את הידיעה באומרכם: 'כמה מצער' וממשיכים לסדר היום? או האם אתם מרגישים הזדהות עימם? חמלה אמיתית תוביל אתכם לנחם את חברים ולעזור להם ולזרים באופן מעשי. בין אם זה גלויה בדואר או ביקור אישי ומתן עזרה ממשית, מעשה אוהב שכזה הוא תוצאה של חמלה אמיתית. למרבה המזל נענים אנשים ואירגונים לאסונות גדולים. אולם לעיתים קרובות מדי אנחנו לא שמים לב לאסונות בקנה מידה 'קטנים' (לא שאפשר לאמוד את האובדן בנפש), המשפיעים עמוקות. ישוע לא רק שנמלא רחמים אלא גם עשה משהו בנידון. לנו הקריאה לעשות כדוגמתו של אדוננו. כל אדם יכול להרגיש חמלה או צער כלפי חוסר מזלו של שכנו. השאלה היא מה הוא עושה בנידון, לאיזה מעשים מובילה החמלה שהוא חש?

בארוחת הבוקר האזין איש אחד לאישתו שקראה חדשות טראגיות ממדינה אחרת שבה ניספו אלפי אנשים. לאחר ששוחחו מספר דקות על כמה שזה נורא שאל האיש אם קבוצת הכדורגל המקומית ניצחה במשחק שנערך לילה לפני. באילו דרכים אנו פועלים בדומה, ומה נוכל לעשות על-מנת להישמר מכך?

לשים עצמנו בנעליהם

קיראו את קולוסיים 3:12, פטרוס א' 3:8 ויוחנן א' 3:17. כיצד נוכל לגלות חמלה והזדהות נאלה המצויינים בפסוקים לעיל?

המילה אהדה בלטינית כוונתה 'לסבול עם' או 'להזדהות עם'. כפי שאנו סבלנו כך נוכל להבין גם את סבלם של האחרים; וכפי שאנו היינו רוצים את האהדה והחמלה והסימפטיה במהלך הסבל שלנו, נהיה מוכנים לעשות למען הזולת את אותו הדבר. בשיעור קודם ראינו את הסיפור על השומרונים הטוב. בציינו את הנקודות העיקריות שבדוגמתו של השומרונים, אומר ישוע: **"וְהִנֵּה שׁוֹמְרוֹנֵי אֶחָד, שָׁעֵבַר בְּדֶרֶךְ, הִגִּיעַ אֵלָיו, וּכְשָׂאָהּ אוֹתוֹ נִתְמַלֵּא רַחֲמִים"** (לוק' 33:10). החמלה דחפה את השומרונים לדאוג לפצוע שהיה בדרך. הכהן והלוי לבטח שאלו את עצמם: 'אם אעזור לאיש הזה, מה יקרה לי? ייתכן והשומרונים חשב: 'אם לא אעזור לאיש הזה, מה יקרה לו? בסיפור הזה השומרונים לקח את נקודת הראות של הפצוע ופנה לעשות משהו בנידון מבלי לחשוב על עצמו. הוא סיכן את בטיחותו ועושרו עבור איש זר. במילים אחרות, לפעמים קיים סיכון בלהיות משיחי ויש לסיכון פוטנציאל לעלות במחיר גבוה מאוד. שיקלו את הסיפור על הבן האובד מאותה נקודת ראות (לוק' 32-20:15). מה עושה אביו של הבן האובד שיכול לסכן את המוניטין שלו ולגרום לביקורת חריפה ואולי אפילו מריבה וסכסוך משפחתיים? החיבוק מלא האהדה, גלימת השייכות, טבעת האמון, סנדלי החירות והקריאה לחגיגה שמחה משקפים את האושר נטול האנוכיות של האב המוכן להקריב הכל למען שיקום בנו האובד. בסיפור הזה מתואר הבן האובד כחסר משמעת, בזבזן ופזיז. חישבו לרגע על המשמעות של מה שעשה אביו לכשחזר בנו, נוכל לטעון שהאב השליך הצידה את כל הכבוד והאצילות ובפזיזות העניק לבנו את כל שהיה לו. בעיניו של הבן הבכור היה האב עצמו בזבזן פזיז מתחת לכל ביקורת. האב הופך בעיניו של הבן הבכור לאיש שהיה אחיו הצעיר, והלב מלא החמלה שהפגין האב כלפי בנו הצעיר מסמן תחילת בזבוז כל המשאבים הנחוצים על-מנת לשקמו. רמה כזו של חמלה וסימפטיות מחייבים גישה נטולת אנוכיות ועושים אותנו לפגיעים, תוך כדי שאנו נוטלים בסבל של האחד שאנו מנסים לקדם בתהליך השיקום. בקצרה חמלה אמיתית וסימפטיה אמיתית עלולים לעלות לנו ביוקר.

”בכה ישוע” (יוח' 35: 11).

מה מלמד פסוק זה לא רק על אנושיותו של ישוע אלא גם על הדרך שבה הזדהה עם סבלם של אחרים?

ביוחנן 11: 35 מפגין ישוע סימפטיה, הזדהות רגשית וחמלה. אף על פי שעתידי היה להקים לתחייה את אלעזר, כאב המשפחה שאיתה היה בקשר הדוק השפיע עליו פיזית ונפשית. אולם ישוע בכה רק בגלל מות חברו הטוב. לפניו הייתה התמונה הגדולה של הכאב והסבל של האנושות כולה בגלל ההרס של החטא.

”עול הצער של כל הדורות היה עליו. הוא נוכח לראות את תוצאות הפרת חוקיו של אלוהים. הוא ראה שבהיסטוריה של עולמנו, החל מזמנו של הבל היה המאבק בין הטוב והרע לממושך ובלתי פוסק. בהסתכלו לעבר העתיד הוא ראה את הסבל והצער, הדמעות והמוות שהיו עתידיים להיות מנת חלקם של כל אדם. ליבו נמלא בכאב כל הדורות של המשפחה האנושית שבכל ארץ וארץ. הוא נשא את הצרות והיגון של המין האנושי החוטא על נפשו שלו, ומעיין דמעותיו נפרץ בעודו משתוקק להקל את מצוקתם”. - אלן גיי ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 534.

לנו קשה לחשוב על כאבם של מיוזענו, קרובינו. הוסיפו לכך את כאבם של כל אלו שעליהם אנו קוראים בחדשות. האדון בכה בגלל היגון הקולקטיבי של האנושות, הוא שרואה דברים בצורה שאף אחד מאיתנו אינו רואה כעת. רק אלוהים מודע למלוא הצער והצרות של המין האנושי. כמה מלאי תודה אנו צריכים להיות על שרק מבטים חטופים ניתנים לנו של צער ולפעמים גם זה נראה מעל ומעבר ליכולתנו לשאת. נסו לתאר לעצמכם את מה שהסעיר את ליבו של ישוע.

רב-אלוף וויליאם בוט, מייסד 'צבא הישע' אמר: "אם אינך יכול לבכות עבור העיר, לא תוכל לעזור לנו". - Roger S. Greenway and Timothy M. Monsma, *Cities: 11-12*. Missions' News Frontier (Grand Rapids, Mich.: Baker Pub. 12 Group, 2000) p. 246.

כיצד צריכים מילים אלו להניע אותנו?

סוג אחר של מנחם

”ברוך הָאֱלֹהִים אָבִי אֲדוֹנָנוּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ, אֵב הַרְחֵמִים וְאֱלֹהֵי כָּל נְחֵמָה, הַמְנַחֵם אוֹתָנוּ בְּכָל צְרוּתֵינוּ בְּאֶפֶן שְׁנוּכַל לְנַחֵם אֶת הַלְחוּצִים בְּכָל צָרָה שֶׁהִיא בְּנְחֵמָה שְׁנַחְמְנוּ אָנוּ מֵאֵת אֱלֹהִים“ (קור' ב' / 1: 3,4). מה אומר לנו כאן שאול? כיצד עוזרת לנו הנחמה בשעת מצוקה גלוּת איכפתיות כלפי הסובבים אותנו בעת מצוקתם? האם חוויתם את הניסיון הזה בחייכם?

בעוד שהמשיח מחזק אותנו בעת הסבל שלנו נוכל להעביר חוסן זה לאחרים. בגלל הניסיון האישי שלנו עם סבל אנו מסוגלים לעזור לאחרים ביעילות. בדרך כלל ישנם בקרב המאמינים אלו שסובלים ואלו שמנחמים. שילוב זה יכול להפוך את קהילת המאמינים שלכם למעין 'עיר מקלט' (במד' 35) ונהר מי מרפא (יחז' 12-1: 47) הזורם לקהילה בה אתם חיים. להראות איכפתיות ולנחם זה ממש אומנות.

להלן מספר הצעות:

1. היו אוטנטיים. הקשיבו יותר מאשר שתדברו. וודאו ששפת הגוף מתחזקת את נסיונכם לנחם.
2. הראו סימפטיה מהאישיות האינדיבידואלית שלכם. ישנם המראים איכפתיות בהשתתף בבכי של הנלחצים בשקט. אחרים אינם בוכים אלא מראים איכפתיות באירגון של משהו שינחם את השקולים.
3. להיות נוכח לעיתים יותר חשוב מאשר לומר דבר מה.
4. הרשו לאחרים להתמודד עם כאבם בדרך שלהם.
5. לימדו אודות השלבים שאנשים בדרך כלל עוברים במהלך הצער והיגון.
6. הישמרו מלהגיד: 'אני יודע איך אתה מרגיש'. רוב הסיכויים הם שאינכם יודעים כלל.
7. יש מקום ליעוץ מקצועי.
8. אל תאמרו: 'אני אתפלל עבורך' אלא אם כן אתם מתכוונים לכך. אם אפשר, התפללו עמם בביקור מבלי למהר וחלקו עימם הבטחות מהמקרא.
9. ארגנו קבוצות תמיכה אם זה אפשרי, בקהילת המאמינים שלכם או בקהילה בה אתם חיים.

חומר נוסף למחשבה: קיראו את דברים' 24-10: 24; יונה 3; מלכים א' 17: 3; מת' 32-38; 15; מארק 34-44: 6; גלטים' 2: 6; עברים' 34-32: 10. קיראו גם את כתביה של אלן גיי ווייט בפרקים: 'היו סימפטטיים כלפי כל בן-אנושי, עמ' 189 ו' מתחשבים באחרים', עמ' 193 בספר 'חיי היום'; 'הזכות הטמונה בתפילה', עמ' 75,76 בספר 'הדרך למשיח'; 'זוהי דת טהורה' ו'המשל על השומרוני הטוב' פרקים 4, 5 בספר 'פעילות הרווחה'.

מספר משפחות חברו יחדיו במהלך החגים יחד עם ילדיהם הקטנים ואירגנו חבילות מזון ומוצרים אישיים לתת לחסרי הבית בעיר בה הם חיו. לאחר שסיימו את המלאכה בת מספר השעות הם העמיסו את החבילות לרכבים ונסעו למרכז העיר ובמשך כחצי שעה הפיצו את כל החבילות. אחר כך הם הלכו למוזיאון ומשם לארוחת ערב במסעדה. בדרך חזרה למכוניות אמר אחד מהם: 'אני שמח שעשינו זאת אבל האם אינכם סבורים שממש בשעה זו מרביתם של מקבלי החבילות רעבים שוב?' ללא ספק הצורך הוא עצום, הצורך לניחום, לאיכפתיות ועזרה נראים כבסדר גודל מהמם עד כדי שנוכל לשאול: 'מה ההיגיון בניסיון שלנו לעזור? בקושי מרגישים שינוי'. מספר בעיות צצות בשל קו חשיבה שכזה. האחת, אם אף אחד לא יעזור לאף נזקק ייעשה המצב גרוע עוד יותר. מצד שני אם כל מי שיכול לעזור ייתן מעצמו ייתכן שהצורך ייענה או לפחות לא יהיה באותם מימדים עצומים. הבעיה השנייה היא שאף פעם לא נאמר לנו בספרי הקודש שהכאב, הצער, הסבל והרוע שחווה המין האנושי ייעלמו כליל לפני ביאתו השנייה של המשיח. למעשה נאמר לנו ההיפך מכך. גם ישוע עצמו שחי בקרבנו לא שם קץ לכל הסבל האנושי. הוא עשה מה שנכון היה לעשות בהתאם לתוכנית הגאולה. וכך גם עלינו לעשות: לנחם, לעזור ולגלות איכפתיות לכל מי שנוכל.

שאלות לדיון:

1. כיצד תוכל קהילת המאמינים שלכם להיות למקום מבטחים והחלמה לנשברי הלב?
2. דונו בכיתה בציטטה הבאה: "רבים תמהים מדוע אלוהים לא עושה משהו. אלוהים תמה מדוע לא איכפת לכל-כך הרבה מאנשיו." **Dwight Nelson, Pursuing the 1 Passion of Jesus (Nampa, Idaho: Pacific Press 2 Publishing Association, 2005.** האם אתם אפילו מסכימים עם הנחת היסוד שבאתגר זה? אם כן מה נוכל לשנות?
3. "מילים נעימות הנאמרות בפשטות, תשומת לב הניתנת בפשטות, יכולים להסיר את ענני הפיתויים והספקות המצטברים בנפש. הביטוי האמיתי של איכפתיות כשל זו של המשיח, הניתנת בפשטות, יש בה כוח לפתוח את הדלת ללבבות הזקוקים למגע הפשוט של רוחו של המשיח." (אלן גיי ווייט, 'Testimonies for the Church, 14 vol. 9, p. 30). מה זה בה ללמד על הכוח המופלא לעשות טוב שקצת חביבות ונועם ואיכפתיות יכולים לעזור לסובלים?